

1. *Wat is de precieze stand van zaken, inclusief knelpunten en (verwachte) planning, van het experiment "Weten wat Werkt". (Binnenlands Bestuur haalt de NOS aan als bron, ervaring leert dat de informatie via dit kanaal soms enige "detaillering en nuancering" behoeft)?*

De stand van zaken is als volgt. In februari 2017 het "Tijdelijk besluit experimenten Participatiewet" tot stand gekomen. In dat besluit staat vermeld dat het ministerie gemeenten (op hun verzoek) kan aanwijzen die tijdelijk mogen afwijken van art. 9 lid 1 (verplichting tot meewerken aan re-integratie) en art. 31 lid 2n (mogelijkheid tot bijverdienen). Daarbij wordt aangegeven dat deelnemers die zich hebben opgegeven aselect moeten worden verdeeld over verschillende groepen met elk een eigen regime wat betreft het handhaven van verplichtingen en wat betreft vrijlating van extra inkomsten. Wat het laatste betreft is de bepaling in het besluit aanzienlijk minder vergaand dan in het oorspronkelijke Utrechtse experiment.

Utrecht heeft op basis van het besluit een verzoek gedaan bij het ministerie. In het voorstel van de gemeente Utrecht gaat het om vijf groepen van deelnemers. Duidelijk was dat de vijfde groep (vrijlating extra inkomsten) buiten de criteria viel. Het Ministerie heeft de gemeente Utrecht op 12 april laten weten dat ook de insteek van de andere groepen op bezwaren stuit.

Citaat: "Anders dan de gemeente zijn wij van mening dat ook de voorgestelde groepen 2 tot en met 4 niet binnen de kaders van de Pw vallen. Deze mening baseren wij in het bijzonder op het ontbreken van op individuele personen gericht maatwerk. Hierdoor krijgt de gemeentelijke aanpak materieel het karakter van een categoriale aanpak. Door verplichtingen formeel in tact te laten maar deze voor de deelnemers aan het experiment feitelijk niet te handhaven, is materieel gezien sprake van een categoriale ontheffing, ook al plakt de gemeente daarop een ander label. De categoriale aanpak is ook zichtbaar in de gemeentelijke bepaling dat niet solliciteren voor de deelnemers aan het experiment op voorhand niet verwijtbaar is." (einde citaat).

Gemeente Utrecht heeft er vervolgens voor gekozen het experiment niet door te zetten om niet het risico te lopen een aanwijzing te krijgen. Het Ministerie heeft een opening gegeven om het experiment buiten de AMVB toch uit voeren, namelijk door individueel maatwerk toe te passen. Utrecht (dat wil zeggen gemeente en universiteit) onderzoeken nu of een en ander wenselijk en haalbaar is.

Bovenstaande ontwikkelingen leiden er toe dat het experiment in elk geval niet per 1 mei kon starten. De ontwikkelingen zijn ook voor gemeente Woerden en Ferm Werk aanleiding geweest pas op de plaats te maken. Het uitvoeren van een experiment is alleen zinvol als dat wetenschappelijk verantwoord en in een groter verband gebeurt. Zonder actieve deelname van Utrecht is het niet mogelijk een vergelijkbaar experiment uit te voeren in onze gemeente. Dat wil zeggen dat wij de uitkomsten van het onderzoek in Utrecht afwachten en alsdan opnieuw beoordelen of deelname aan een experiment mogelijk en zinvol is. De raad zal bij die afweging worden betrokken.

2. *Welke inspanningen heeft Woerden/Ferm Werk tot nu toe gedaan in dit traject?*

Gemeente Woerden en Ferm Werk hebben nog geen grote inspanningen verricht. De ontwikkelingen zijn gevolgd door beleidsadviseurs maar er zijn nog geen operationele activiteiten uitgevoerd. Er is nog geen informatie verstrekt aan inwoners met een uitkering en er is ook nog geen selectie gemaakt van inwoners die zouden kunnen deelnemen aan het experiment.

3. *Zou de gewijzigde onderzoeksopzet (zoals beschreven in Rib van 14 maart) en de huidige ontwikkelingen wat betreft het college consequenties voor de beoogde deelname van Woerden moeten hebben? Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet? Zijn er alternatieven beschikbaar?*

Zie beantwoording hierboven. Vooralsnog heeft het college nog geen beslissing genomen de beoogde deelname terug te draaien. Zoals aangegeven is een definitief besluit afhankelijk van de besluitvorming in Utrecht. Indien de inhoud van het experiment door Utrecht wordt gewijzigd om te kunnen voldoen aan de voorwaarden zullen wij bezien of het experiment nog voldoende interessant is om aan deel te nemen. Een alternatief is niet echt voor handen. Zoals aangegeven is voor een wetenschappelijk verantwoord experiment een bepaald volume aan deelnemers nodig. daarvoor is deelname van Utrecht onontbeerlijk.

Aanvulling vanuit Ferm Werk (uitgesproken door wethouder Koster)

In het DB Ferm Werk van afgelopen week hebben is hier kort over gesproken aan de hand van de ingekomen stukken en is toegelicht dat de gemeente Utrecht alsnog een aanvraag gaat doen onder de AMvB. De groepen worden wellicht iets anders en het is de vraag hoe succesvol deze aanvraag zal zijn. De gemeente Utrecht voldoet namelijk niet aan de eisen rondom de wettelijk voorgeschreven tegenprestatie. Echter met de aanvraag wordt getracht ruimte te creëren. Van verdere ontwikkelingen en wijzigingen t.o.v. het eerdere experiment worden wij (dat wil zeggen Ferm Werk) op de hoogte gehouden.

In de afgelopen DB vergadering is dit besproken en is aangegeven dat Woerden en Bodegraven-Reeuwijk in principe nog steeds mee willen doen, een en ander uiteraard afhankelijk van definitieve invulling. Dit hebben wij ook aan gemeente Utrecht teruggekoppeld.